

Revisionsrapport

Samverkan och stöd gentemot ideell sektor

Botkyrka kommun

November 2014
Jan Nilsson
Cert kommunal revisor

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	1
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och avgränsning	3
2.3.	Metod och redovisning	3
3.	Tidigare granskning och regelverk	4
3.1.	Tidigare granskning.....	4
3.2.	Regelverk	4
4.	Granskningsresultat	7
4.1.	Organisation och ansvarsfördelning	7
4.2.	Styrande och stödjande dokument.....	9
4.3.	Former av föreningsstöd samt dess omfattning och inriktning.....	11
4.4.	Uppföljning av tidigare granskning.....	15
	Bil 1: Tidigare granskning av föreningsstöd och nuläget	17
	Bil 2: De olika samverkansformerna i form av en trappa	20
	Bil 3: Specifikation över kommunstyrelsens föreningsstöd 2013	21
	Bil 4: Köp av verksamhet från föreningar och stiftelser 2013.....	22

1. **Sammanfattande bedömning och rekommendationer**

Kommunens revisorer har utifrån aktuell revisionsplan gett PwC i uppdrag att genomföra en uppföljande granskning av samverkan och stöd gentemot ideell sektor, med fokus på föreningsstödet. Granskningsobjekt är kommunstyrelse, kultur- och fritidsnämnd samt socialnämnd.

Utifrån genomförd granskning och dess inriktning är vår sammanfattande bedömning att kommunens samverkan och stöd gentemot ideell sektor i huvudsak är ändamålsenligt utformat. Nedan utvecklas den sammanfattande bedömningen.

Bedömningen är att det i stort finns en tydlig politisk organisation och ansvarsfördelning inom det primärt granskade området, som kommer till uttryck i styrelsens och berörda nämnders reglementen samt i övriga styrande och stödjande dokument. Kommunstyrelsens beslutsordning kring bidragsgivning bedöms dock i vissa delar vara otydlig.

Utifrån resultatet av den tidigare granskningen av föreningsstöd bedömer vi vidare att samverkan på tjänstemannanivå kring föreningsstöd har utvecklats över tid via t ex avstämning mellan kultur- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen kring bidragsansökningar. Vidare finns samverkansforum generellt inom området hållbar utveckling och specifikt gentemot plattformen för idébundna organisationer.

När det gäller den under 2009 politiskt fastställda överenskommelsen, kring den sociala ekonomin med plattformen kring idéburna organisationer, bedöms denna endast ha fått ett begränsat genomslag i berörda förvaltningars verksamhet. Det har även saknats en tydlig central styrning inom området och ansvarsfördelningen mellan förvaltningarna har varit oklar. Detta är bakgrunden till att beredningsuppdrag har lämnats av kommunstyrelsen via sin ordförande kring struktur för organisering och samordning framledes av kommunens arbete med social ekonomi.

Utifrån omfattningen av direkt och indirekt stöd till ideella föreningar och att relativt *"många händer"* fortfarande är involverade i denna hantering bedöms samverkan och en större enhetlighet och transparens gentemot målgruppen vara viktiga frågor framledes.

Vidare bedöms kommunen i huvudsak ha aktuella, men inte i alla delar ändamålsenliga, styrande och stödjande dokument inom området. Detta gäller bland annat handboken för samverkan mellan kommunen och idébundna organisationer som inte har uppdaterats löpande som var tänkt för att avspegla gjorda erfarenheter och ökad kunskap samt att olika ansökningsdatum kring bidragen tillämpas mellan kultur- och fritidsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Sedan överenskommelsen kring samverkan mellan kommunen och plattformen för idéburna organisationer politiskt antogs under 2009, bedöms takten i detta arbete varit låg. Utifrån detta faktum kan man även ifrågasätta på vilka grunder som kommunledningsförvaltningen sedan 2009 årligen beviljar ekonomiskt stöd på 300 tkr till Hela människan, som endast är en av aktörerna i plattformen.

Vår bedömning är att följsamheten är god till de uppföljningsbara delarna i de styrande och stödjande dokumenten.

Kommunen bedöms sammantaget ha ett väl utvecklat föreningsstöd som omfattar både upplåtelseverksamhet och kontantstöd. Vidare köps en relativt omfattande verksamhet från ideella föreningar, bland annat majoriteten av kommunens öppna fritidsverksamhet. Ekonomiskt stöd till och köp av verksamhet från ideella föreningar uppgick under 2013 till minst 111,8 mnkr.

Inom kostnadsslagen köp av verksamhet från föreningar och stiftelser finns dock omfattande felkonteringar, vilket gör att informationsvärdet av kostnadsslagsstatistiken är begränsad. Oklarheter i konteringen finns även mellan bidrag och köp av verksamhet.

Avslutningsvis bedömer vi att de rekommendationer som lämnades i tidigare granskning av föreningsstöd, och som fortfarande är aktuella, i huvudsak har beaktats av kommunstyrelsen och berörda nämnder på ett tillfredsställande sätt.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Genomför en översyn av vilket föreningsstöd som samfällt ska beslutas i kommunstyrelsen och vad som eventuellt ska delegeras till tjänstemän. Om det senare är aktuellt behöver styrelsens delegationsordning kompletteras kring detta.
- Utveckla ytterligare samverkan över förvaltningsgränserna kring stödet till ideell sektor samt skapa en större enhetlighet och transparens utåt gentemot denna. Detta t ex genom att utveckla en föreningsportal och därmed samla all information inom området på ett ställe på kommunens webbplats, utifrån konceptet *"en väg in"*.
- Uppdatera handboken för samverkan med idébundna organisationer alternativt ersätt den med en konkret handlingsplan, enligt vad som initialt aktualiserades i lämnat beredningsuppdrag 2013-12-09. Utifrån detta behöver kommunstyrelsen även ompröva sitt principbeslut från 2009-04-06 om årlig bidragsgivning till Hela människan.
- Se över bidragsreglerna inom socialnämndens ansvarsområde, utifrån pågående översyn av bidragsreglementet inom kultur- och fritidsnämnden ansvarsområde. Detta för att harmonisera regelverken, främst när det gäller formella krav för att utgöra en bidragsberättigad förening samt ansökningsdatum.
- Kvalitetssäkra konteringen på kostnadsslagen för köp av verksamhet från föreningar och stiftelser samt bidragsgivning. Detta för att kunna hämta tillförlitlig ekonomisk information från kostnadsslagsredovisningen.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Utifrån genomförd väsentlighets- och riskanalys samt en genomgång av kommunens invärlds- och omvärldsanalys har en granskning prioriterats inom området.

Kommunen har tillsammans med Plattformen för idéburna organisationer i Botkyrka arbetat fram principer för samarbete mellan kommunen och föreningarna, som även fastställts av kommunfullmäktige. En idéburen organisation kan se ut på många sätt. Det kan vara en idrottsförening, etnisk förening, ett föräldrakooperativ som driver en förskola, en teaterförening eller en aktionsgrupp. Ett villkor är att de medel som föreningen får in används i verksamheten och inte delas ut i vinst.

Principerna för samverkan gäller alla föreningar som är verksamma i kommunen, som är demokratiskt uppbyggda och erkänner varje människas lika värde. Det finns också en handbok för arbetet, som utvecklats för att hitta lösningar på olika frågor som dyker upp. I den kan man bl a se de olika nivåer av samarbete som kan finnas mellan kommunen och föreningarna. Vidare finns andra styrande dokument i kommunen, t ex bidragsreglementen och riktlinjer för bidragsgivning.

2.2. Revisionsfråga och avgränsning

Revisionsfråga: Är kommunens samverkan och stöd gentemot ideell sektor ändamålsenligt utformat?

Revisionskriterier/kontrollmål

- Tydlig organisation och ansvarsfördelning inom området (politisk nivå och tjänstemannanivå)
- Styrande och stödjande dokument samt följsamheten till dessa
- Former av direkt och indirekt föreningsstöd samt dess omfattning och inriktning

Revisionskriterierna utgår från kommunens interna regelverk som finns inom området i form av reglementen, riktlinjer och övrigt material, dvs styrande och stödjande dokument med fokus på föreningsstöd. Granskningsobjekt är kommunstyrelsen, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden samt vård- och omsorgsnämnden.

2.3. Metod och redovisning

Granskningsmetoden är dokumentstudier (styrande och stödjande dokument inkl verifiering) kompletterat med kostnadsslagsanalyser och intervjuer med olika verksamhetsföreträdare.

Granskningsresultatet redovisas i ett kommentaravsnitt i anslutning till varje kontrollmål. Vidare finns ett allmänt avsnitt om tidigare granskning samt regelverk. I rapportens första avsnitt redovisas vår sammanfattande bedömning och rekommendationer.

3. Tidigare granskning och regelverk

3.1. Tidigare granskning

Inom ramen för 2010 års revisionsplan granskades kommunens föreningsstöd. Granskningen sammanfattades i en revisionsrapport som är daterad i augusti 2010. Rapporten överlämnades för yttrande till kommunstyrelsen, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden, med en revisions-skrivelse daterad 2010-09-06.

Den sammanfattande bedömningen i revisionsrapporten framgår av bilaga 1, som även innehåller de rekommendationer som då lämnades med anledning av granskningens resultatet och nuläget kring dessa.

3.2. Regelverk

Den sociala ekonomin och idéburna organisationer är ett samlingsnamn för alla frivilliga och ideella organisationer samt sociala företag. Ett sätt att definiera social ekonomi är följande¹: *”Med social ekonomi avses organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn. Dessa sociala och ekonomiska verksamheter bedrivs huvudsakligen i föreningar, kooperativ, stiftelser och liknande sammanslutningar. Verksamheten inom den sociala ekonomin har allmännytta eller medlemsnytta, inte vinstintresse, som främsta drivkraft”*.

I denna rapport används begreppet idéburna organisationer synonymt med social ekonomi. Idéburna organisationer, t ex folkrörelser och ideella organisationer, är dock i fokus på grund av granskningens primära inriktning på direkt- och indirekt stöd till föreningslivet. Stöd till sociala företag och sociala entreprenörer ingår inte.

För att underlätta och utveckla samarbetet mellan idéburna organisationer och kommunen har principer arbetats fram tillsammans med en grupp föreningar², som även fastställts av kommunfullmäktige 2009-04-23. Föreningarna har bildat *”Plattformen för idéburna organisationer i Botkyrka”*. Plattformen är öppen för alla organisationer som vill delta i arbetet och samarbetet styrs av följande principer som är tänkt att hålla över tid:

- Samarbetet med föreningarna ska ske i dialog på alla nivåer i kommunen.
- Samarbetet ska ske med respekt för demokratiska beslut och med respekt för organisationerna som företrädare för sina medlemmar.
- Öppenhet och insyn är viktigt för att skapa engagemang och förtroende.
- Samarbetet ska präglas av ömsesidig respekt och med hänsyn till föreningarnas självständighet och egna kvalitetskrav på sin verksamhet, men måste också ta hänsyn till kommunens kvalitetskrav när man tar på sig olika uppdrag.

¹ Rapport från en arbetsgrupp på kulturdepartementet 1999 *”Social ekonomi en tredje sektor för välfärd, demokrati och tillväxt”*.

² ABF Botkyrka-Salem, Assyrien Kulturcenter, Hela människan, IFK Tumba Idrottsallians och Verdandi.

- Föreningarna och kommunen ska söka villkor för samarbete som är förutsägbara och gör det möjligt att planera långsiktigt.
- Att söka mångfald är viktigt för samarbetet. Det kan bestå i att nå så många grupper av människor som möjligt, att utveckla nya idéer, verksamheter eller arbetssätt.
- Dialogen mellan kommunen och föreningarna ska också utveckla nya metoder och verksamheter.

Plattformen är en del i kommunens omfattande arbete för hållbar utveckling och hänvisning till ovanstående principer finns i årsrapporter för hållbar utveckling under rubriken styrdokument. Inom området hållbar utveckling finns även formulerade mål och indikatorer i ettårs- och flerårsplan.

Kommunstyrelsen beslutade 2009-04-06 att bevilja ett bidrag på 300 tkr till Hela människan³, och att bidraget framledes skulle anslås årligen i samband med beslutet om ettårsplan. Vidare framgår av beslutet att föreningen årligen ska lämna in årsredovisning, verksamhetsberättelse samt verksamhetsplan/budget.

En handbok har även utarbetats, för samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer, som är daterad 2010-10-08. Handboken utgår från samverkansprinciperna och översätter dessa till praktiskt arbete, när det gäller de olika nivåerna av samarbete mellan kommunen och föreningarna. De olika samverkansformerna, i form av en trappa med fem steg, redovisas både i principerna och handboken samt framgår av bilaga 2.

Till skillnad från principerna är det tänkt att handboken ska uppdateras löpande för att avspegla nya beslut och ökad kunskap. Både samverkansprinciperna och handboken finns publicerade på kommunens webbplats.

Kommunfullmäktige har fastställt 2010-11-25 ett reglemente⁴ med bidragsregler för ideella föreningar som gäller fr o m 2011-01-01⁵, utifrån ett ursprungligt förslag som utarbetats av kultur- och fritidsnämnden . Vidare har fullmäktige fastställt ett bidragsreglemente för öppen fritidsverksamhet, som ansvarsmässigt ligger under kultur- och fritidsnämnden. Reglementet gäller fr o m 2013-05-31. Det finns även ett idrottspolitiskt handlingsprogram som fastställdes av kommunfullmäktige 2013-05-30 och olika övergripande styrdokument inom området hållbar utveckling, vilka inte närmare berörs inom ramen för denna granskning.

Socialnämnden har 2012-05-22 fastställt riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område. Riktlinjerna reviderades senast av nämnden 2014-02-25, när det gäller tidpunkt för ansökan.

Ovanstående bidragsregler och annan information kring ansökningsförfarande o dyl framgår av kommunens webbplats. Inom kultur- och fritidsnämndens

---

³ Hela Människan är en ideell förening för Svenska kyrkans och ett antal frikyrkors sociala arbete i Botkyrka och Salem. Föreningen registrerades ursprungligen 1981-01-01 under namnet Ria Botkyrka Salem. Nuvarande namn registrerades 2004-06-02.

⁴ Ersätter tidigare reglementen i form av regler och riktlinjer för stöd till studieförbund och andra föreningar samt regler för bidrag till föreningar för drift av fritidsgårdar.

⁵ Justerades av kommunfullmäktige 2012-05-31 när det gäller ansökningsdatum och möjligheten att ta in föreningsuppgifter digitalt. Numera kan kultur- och fritidsnämnden själva besluta om ansökningsdatum och vilka handlingar som ska begäras in.

ansvarsområde finns en form av föreningsbyrå/portal där all information är samlad, både styrande och stödjande⁶ dokument. Där kan föreningarna även digitalt söka de olika bidragen samt uppdatera föreningsuppgifter, via IT-systemet Interbook.

När det gäller föreningar som bedriver social verksamhet kan bidragsansökan ske via en digital blankett på kommunens webbplats som skickas via e-post till socialförvaltningen. På webbplatsen uppmanas bidragssökande föreningar att även skicka bilagor till ansökan via e-post.

Av kultur- och fritidsnämndens reglemente, som gäller fr o m 2012-12-13, framgår att det åligger nämnden att handlägga ansökningar om bidrag till organisationer och institutioner samt skapa förutsättningar för en attraktiv, innehållsrik och geografiskt spridd verksamhet inom kultur- och fritidsområdet. Det framgår vidare av reglementet att socialnämnden ansvarar för bidragsgivning till föreningar som bedriver social verksamhet.

Vid förra granskningen av föreningsstöd hade vård- och omsorgsnämnden bidragsgivning till vissa föreningar inom sitt verksamhetsområde. Denna bidragsgivning har numera flyttats över till kultur- och fritidsnämnden som hanterar bidragsgivning till bland annat pensionärsföreningar.

I kultur- och fritidsnämndens delegationsordning, senast reviderad 2013-12-02, framgår att följande bidragsgivning är delegerad till tjänstemannanivå:

- Tillfälligt bidrag till öppen fritidsverksamhet <100 tkr
- Rörligt föreningsbidrag <50 tkr
- Evenemangsbidrag <50 tkr

Övriga bidrag fördelas via samfällda beslut i kultur- och fritidsnämnden, via fastställd bidragsram och inkomna ansökningar.

På motsvarande sätt framgår det av socialnämndens reglemente, som gäller fr o m 2013-01-24, att nämnden handlägger ansökningar om föreningsbidrag till föreningar som driver social verksamhet. Någon delegation till förvaltningen finns inte inom detta område, utan fördelning av bidrag sker via ett samfällt nämndbeslut.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar inom området samverkan och stöd gentemot ideell sektor och har bland annat tagit initiativ till den tidigare i detta delavsnitt beskrivna plattformen för idéburna organisationer i kommunen. Detta utifrån sitt reglemente, som gäller fr o m 2013-01-01, där det bland annat framgår att styrelsen ska leda och samordna arbetet med hållbar utveckling.

Ingen delegation kring bidragsgivning finns inom kommunstyrelsens ansvarsområde, enligt delegationsordning 2013-10-07. På förvaltningsnivå tas dock beslut om delar av föreningsstödet, bland annat via områdesutvecklare och -grupper⁷.

⁶ Kriterier för rörligt bidrag och anläggningsbidrag, användarmanual för IT-systemet Interbook och exempel på beviljade ansökningar för rörligt bidrag.

⁷ Områdesgrupperna består av representanter från kommunens förvaltningar och andra viktiga verksamheter i kommundelen som exempelvis bostadsbolag, skolor, föreningar, polis och centrumägare. Vid granskningstillfället kan vi konstatera att en genomlysning är aktualiserad av kommunledningsförvaltningen när det gäller hur områdesutvecklarnas medel för utvecklingsinsatser används.

4. Granskningsresultat

4.1. Organisation och ansvarsfördelning

Kontrollmål: Tydlig organisation och ansvarsfördelning inom området (politisk nivå och tjänstemannanivå)

Verifiering har skett via intervjuer samt genomgång av organisation och ansvarsfördelning inom området.

I delavsnitt 3.2 lämnades en redovisning av det regelverk som finns inom området och som har bäring på organisation och ansvarsfördelning. Detta i form av styrelsereglemente, nämndreglementen, delegationsordningar, principer för samverkan med idéburna organisationer samt bidragsreglementen och riktlinjer för bidragsgivning.

Kommentarer

Vi kan konstatera att kommunstyrelsens, socialnämndens samt kultur- och fritidsnämndens reglementen innehåller en tydlig ansvarsfördelning inom området bidragsgivning. Detta gäller även berörda facknämnders delegationsordningar.

Socialnämnden har inte delegerat beslut om föreningsbidrag utan nämnden tar årligen ett samfällt beslut om fördelning av bidrag utifrån fastställd ekonomisk ram och inkomna ansökningar.

I kommunstyrelsens delegationsordning har inte bidragsgivning delegerats och vi kan konstatera att huvuddelen av bidragsgivningen hanteras via samfällade beslut i styrelsen, men att viss bidragsgivning sker på tjänstemannanivå bl a via områdesgrupperna. Den ekonomiska omfattningen kring detta redovisas i delavsnitt 4.3.

Vi kan konstatera att det är endast kultur- och fritidsnämnden som valt att delegera delar av sin bidragsgivning inom vissa begränsande beloppsgränser, vilket gör att de principiella frågorna fortfarande hanteras via nämndbeslut. Lämnad delegation är således inom de gränser som kommunallagen medger och vi kan även konstatera att fattade delegationsbeslut inom området fortlöpande åiterrapporteras till kultur- och fritidsnämnden, som därigenom kan följa upp att den ansvarsfördelning som kommer till uttryck i delegationsordningen tillämpas.

På tjänstemannanivå har samverkan över tid utvecklats när det gäller de tre första stegen i samverkstrappan som redovisas i bilaga 2, dvs inom de olika formerna av bidragsgivning. Någon motsvarande utveckling kan inte ses utifrån den överenskommelse med idéburna organisationer som politiskt fastställdes under 2009, det vill säga inom den sociala ekonomin enligt steg fyra och fem i samverkstrappan.

Kommunstyrelsens ordförande har 2013-12-09 gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utifrån den av kommunfullmäktige antagna överenskommelsen med idéburna organisationer bereda frågan om hur arbetet med den sociala ekonomin kan organiseras inom den kommunala förvaltningen. Av beredningsuppdraget, som förmedlats vidare i organisationen av kommundirektören, framgår att samordning ska ske med kultur- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen och arbets-

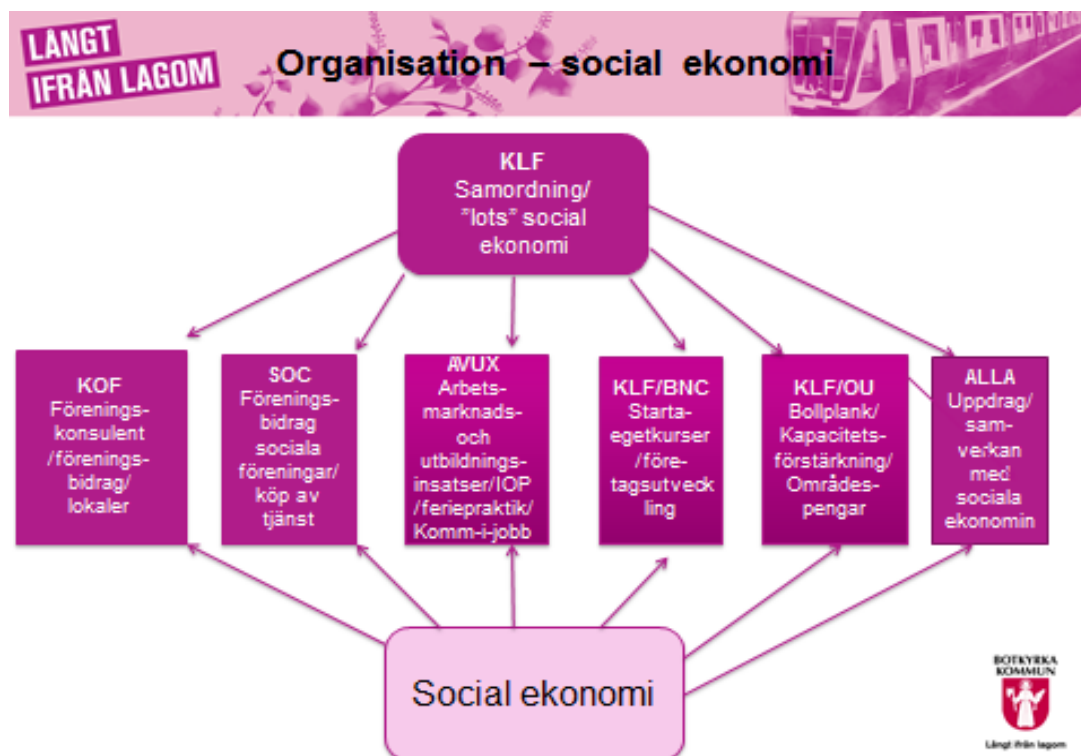
marknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Bakgrunden till uppdraget tecknas på följande sätt:

”Överenskommelsen utgör en grund för ett ambitiöst utvecklingsarbete kring frågan om social ekonomi i kommunen Sedan överenskommelsen antogs har dock takten i arbetet varit låg, vilket även har uppmärksammats av civilsamhällets representanter. De förvaltningschefer som deltog i arbetet med överenskommelsen är inte längre kvar och det har skett ett generationsskifte bland de tjänstemän som berörs på respektive förvaltning. Det råder kunskapsbrist inom organisationen vad gäller frågor om social ekonomi samt en förvirring kring dokumentets och frågans status. Det saknas dessutom en tydlig styrning och ansvarsfördelning förvaltningarna emellan”.

Det framgår vidare av uppdraget att för att bringa kraft och struktur i kommunens samverkan krävs det därför att kommunledningsförvaltningen:

- Tar ett helhetsansvar för frågan
- I nära dialog med berörda förvaltningar utarbetar en tydlig organisation och ansvarsfördelning
- Tar fram en handlingsplan för hur överenskommelsen ska omsättas i konkreta åtgärder på respektive berörd förvaltning

En första återredovisning av uppdraget har skett till kommunstyrelsens beredning i en tjänsteskrivelse daterad 2014-10-01, där bland annat följande tjänstemannaorganisation för den sociala ekonomin föreslås.

I återredovisningen finns även en beskrivning av kommunledningsförvaltningens ansvar inom detta område, som föreslås ersätta den i beredningsuppdraget aktualiserade handlingsplanen.

Vi bedömer att det i stort finns en tydlig politisk organisation och ansvarsfördelning inom det primärt granskade området, som kommer till uttryck i styrelsens och berörda nämnders reglementen samt i övriga styrande och stödjande dokument. Kommunstyrelsens beslutsordning kring bidragsgivning bedöms dock i vissa delar vara otydlig.

Utifrån resultatet av den tidigare granskningen av föreningsstöd bedömer vi vidare att samverkan på tjänstemannanivå kring föreningsstöd har utvecklats över tid via t ex avstämning mellan kultur- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen kring bidragsansökningar. Vidare finns samverkansforum generellt inom området hållbar utveckling och specifikt gentemot plattformen för idébundna organisationer.

När det gäller den under 2009 politiskt fastställda överenskommelsen, kring den sociala ekonomin med plattformen kring idéburna organisationer, bedöms denna endast ha fått ett begränsat genomslag i berörda förvaltningars verksamhet. Det har även saknats en tydlig central styrning inom området och ansvarsfördelningen mellan förvaltningarna har varit oklar. Detta är bakgrunden till att beredningsuppdrag har lämnats kring struktur för organisering och samordning framledes av kommunens arbete med social ekonomi.

Utifrån omfattningen av direkt och indirekt stöd till ideella föreningar, som framgår av delavsnitt 4.3, och att relativt ”många händer” fortfarande är involverade i denna hantering bedöms samverkan och en större enhetlighet och transparens gentemot målgruppen vara viktiga frågor framledes.

Vi rekommenderar att en översyn sker av vilket föreningsstöd som ska beslutas samfällt i kommunstyrelsen och vad som eventuellt ska delegeras till tjänstemän. Om det senare är aktuellt behöver styrelsens delegationsordning kompletteras kring detta.

Vidare rekommenderar vi att ytterligare utveckla samverkan över förvaltningsgränserna kring stödet till ideell sektor samt att skapa en större enhetlighet och transparens utåt gentemot denna. Detta t ex genom att utveckla en föreningsportal och därmed samla all information inom området på ett ställe på kommunens webbplats, utifrån konceptet ”en väg in”.

4.2. Styrande och stödjande dokument

Kontrollmål: Aktuella och ändamålsenliga styrande och stödjande dokument inom området och följsamheten till dessa.

Verifiering har skett via intervjuer och genomgång av statusen på de styrande och stödjande dokumenten som finns inom området.

I delavsnitt 3.2 lämnades en redovisning av det regelverk som finns inom området i form av styrelsereglemente, nämndreglementen, delegationsordningar, principer för samverkan med idéburna organisationer inkl handbok samt bidragsreglementen och riktlinjer för bidragsgivning.

Kommentarer

Kommunstyrelsens och berörda nämnders reglementen är aktuella och ändamålsenliga när det gäller granskat område. Detsamma gäller även delegationsordningarna, förutom vad som konstaterades kring kommunstyrelsens delegationsordning i delavsnitt 4.1.

Kommunstyrelsen har inte haft något regelverk kring den bidragsgivning som historiskt skedde till brottsoffer- och kvinnojourverksamhet, men som fr o m 2010 ansvarsmässigt flyttades över till socialnämnden, som numera har ett samlat ansvar för bidragsgivning till föreningar som bedriver social verksamhet.

Kommunstyrelsen har vidare tagit initiativ till att utarbeta principer för samarbete med idéburna organisationer i kommunen, som fastställdes av kommunfullmäktige 2009-04-23. Principerna är väldigt övergripande till sin karaktär och är tänkt att vara styrande för samverkan inom området samt även styrelsens årliga bidragsgivning till föreningen Hela människan. Det senare utifrån kommunstyrelsens principbeslut 2009-04-06, som närmare redovisades i delavsnitt 3.2.

Vidare har en handbok för samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer tagits fram under 2010, som även denna är översiktlig och teoretisk till sin karaktär.

Det beredningsuppdrag inom ovanstående område, som lämnades av kommunstyrelsens ordförande 2013-12-09, och dess status behandlades i delavsnitt 4.1.

Bidragsreglemente och riktlinjer för bidragsgivning är från 2010 och 2012. Revidering av de sistnämnda har skett under 2014, då socialnämnden beslutade att ändra ansökningstidpunkten för bidraget. Vi kan konstatera att olika ansökningsdatum för nämndernas olika bidrag försvårar den praktiska samverkan.

Urvalsmässigt granskad bidragsgivning för 2013 visar på en god följsamhet kring dessa dokument, både inom kultur- och fritidsnämndens samt socialnämndens ansvarsområde.

När det gäller kultur- och fritidsnämndens bidragsregler, i form av bidragsreglementet, har en extern konsult genomfört en utvärdering av det förändrade bidragssystemet som presenterades under 2013. Konsultrapporten innehåller resultatet från en enkät om hur föreningarna upplever bidragssystemet samt synpunkter från politiker, tjänstemän och experter inom området. När det gäller enkätresultatet kan man sammanfattningsvis säga att föreningarna uttrycker ett behov av att utveckla användarvänligheten i ansökningsförfarandet, minska byråkratin och förenkla bidragsprocessen samt öka stödet till lokaler och få bättre kontakt med kommunens tjänstemän.

I konsultrapporten finns också förslag kring hur bidragssystemet kan utvecklas och förändras. Utifrån resultatet av utvärderingen pågår för närvarande en omarbetning av bidragsreglementet och ett reviderat bidragssystem beräknas kunna beslutas inom en snar framtid.

Vi bedömer att kommunen i huvudsak har aktuella, men inte i alla delar ändamålsenliga styrande och stödjande dokument inom området. Detta gäller bland annat handboken för samverkan mellan kommunen och idébundna organisationer som inte har uppdaterats löpande som var tänkt för att avspegla gjorda erfarenheter och ökad kunskap samt att olika ansökningsdatum kring bidragen tillämpas mellan kultur- och fritidsförvaltningen samt socialförvaltningen.

Sedan överenskommelsen kring samverkan mellan kommunen och plattformen för idéburna organisationer politiskt antogs under 2009, bedöms takten i detta arbete varit låg. Utifrån detta faktum kan man även ifrågasätta på vilka grunder som kommunledningsförvaltningen sedan 2009 årligen beviljar ekonomiskt stöd till Hela människan, som endast är en av aktörerna i plattformen.

Vi bedömer vidare att följsamheten är god till de uppföljningsbara delarna i styrande och stödjande dokument.

Vi rekommenderar att handboken för samverkan med idébundna organisationer uppdateras alternativt ersatts av en konkret handlingsplan, enligt vad som aktualiserats i lämnat beredningsuppdrag kring den sociala ekonomin som lämnats av kommunstyrelsens ordförande 2013-12-09. Utifrån denna uppdatering behöver kommunstyrelsen även ompröva sitt principbeslut från 2009-04-06 om årlig bidragsgivning till Hela människan.

Utifrån pågående översyn av bidragsreglementet inom kultur- och fritidsnämnden ansvarsområde rekommenderar vi att motsvarande översyn av bidragsreglerna sker inom socialnämndens ansvarsområde. Detta för att harmonisera regelverken, främst när det gäller formella krav för att utgöra en bidragsberättigad förening samt ansökningsdatum.

4.3. Former av föreningsstöd samt dess omfattning och inriktning

Kontrollmål: Former av direkt och indirekt föreningsstöd samt dess omfattning och inriktning

Verifiering har skett via intervjuer, genomgång av styrelse- och nämndprotokoll samt ekonomisk redovisning.

Kommentarer

Vetenskapliga undersökningar som gjorts visar att kommunernas föreningsstöd stimulerar föreningslivet som producent och förmedlare av direkt service, men också av immateriella nyttigheter för medborgarna i form av socialt kapital. Fler och fler kommuner börjar även utveckla sin samverkan med ideell sektor, inom området kompletterande verksamhet. Mot ovanstående bakgrund kan vi konstatera att ett utvecklat föreningsstöd är ändamålsenligt, både utifrån ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv.

Föreningsstödet kan grovt delas in i upplåtelse av lokaler och anläggningar (upplåtelseverksamhet) samt olika former av bidragsgivning (kontantstöd). Vidare finns former där kommunen köper huvudverksamhet eller stödverksamhet från ideella

föreningar, t ex i form av öppen fritidsverksamhet (kultur- och fritidsnämnden). Föreningsstöd finns även i form av personella resurser, såsom föreningshandläggare, idrotts-utvecklare och lokalbokare. Kostnaden för detta indirekta stöd har dock inte beräknats inom ramen för denna granskning.

Ekonomiskt stöd till och köp av verksamhet från ideella föreningar uppgick under 2013 till minst 111 756 tkr. Vidare finns former av indirekt stöd, t ex subventionerad hyra till Riksteatern och att ingen hyra tas ut av Byggnadsföreningen Heijmdal för Folkets hus i Segersjö, enligt ett äldre avtal.

Upplåtelseverksamhet

Upplåtelseverksamheten, dvs uthyrning till subventionerade taxor, är den ekonomiskt stora delen av föreningsstödet samt en grundförutsättning för att föreningslivet ska kunna bedriva sin verksamhet. Upplåtelseverksamheten granskades senast inom ramen för 2012 års revisionsplan, och granskningsresultatet finns sammanfattat i en revisionsrapport som är daterad i mars 2012.

I nedanstående tabell redovisas kommunens kostnader och intäkter 2013 för upplåtelseverksamheten.

Kostnader och intäkter	Belopp i tkr
Drift- och underhållskostnader	48 328
Kapitalkostnader	7 600
<i>Totala kostnader</i>	<i>55 928</i>
Intäkter lokalbokning	4 856
Intäkter föreningsdrift	1 239
<i>Totala intäkter</i>	<i>6 095</i>
Nettokostnad	49 833
Subventioneringsgrad	89,1%

Kostnaderna inom området uppgick 2013 till 55 928 tkr. Intäkterna uppgick till 6 095 tkr, vilket innebär en subvention till främst föreningslivet på 49 833 tkr, dvs 89,1 %.

Bidragsgivning

Uppföljning av kostnadsslaget för bidrag till föreningar och stiftelser, visar att kommunen under 2013 har utbetalt bidrag med 34 991 tkr. I dessa siffror ingår dock utbetalningar till stiftelser med 6 585 tkr⁸, gemensam överförmyndarnämnd med 7 287 tkr (Haninge kommun), Södertörnssamverkan med 191 tkr (Huddinge kommun) och samordningsförbundet Botkyrka med 120 tkr. De tre senast nämnda utbetalningarna är dock felkonterade.

⁸ Stiftelsen Mångkulturellt Centrum (MKC) 6 085 tkr och stiftelsen Flemingsbergs Sience. När det gäller MKC finns även ett indirekt stöd från kommunen, eftersom stiftelsen inte betalar någon hyra för sina lokaler i Fittja gård. Kommunledningsförvaltningen ersätter fastighetsenheten för detta hyresbortfall med 1 142 tkr årligen.

Bidrag till föreningar uppgår således till 20 808 tkr under 2013, enligt nedanstående sammanställning.

Nämnd	Belopp i tkr	Andel i %
Kultur- och fritidsnämnden ⁹	12 702	61,0%
Kommunstyrelsen	5 290	25,5%
Socialnämnden	2 816	13,5%
Totalt	20 808	100,0%

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för 61,0 % av kommunens totala bidragsgivning gentemot föreningar. Under 2013 uppgick utbetalade bidrag inom den nämnden till 12 702 tkr, som fördelar sig enligt nedanstående sammanställning.

Typ av bidrag	Belopp i tkr	Andel i %
Grundbidrag	7 132	56,1%
Rörligt bidrag	1 275	10,0%
Driftbidrag Tumbascenen	700	5,5%
Bidrag till organiserad spontanidrott	502	4,0%
Evenemangsbidrag	289	2,3%
Anläggningsbidrag	230	1,8%
Bidrag till studieförbund	2 500	19,7%
Övriga bidrag	74	0,6%
Totalt	12 702	100,0%

Inom kultur- och fritidsnämnden utgör grundbidrag, rörligt bidrag och bidrag till studieförbund 85,6 % av de totalt utbetalda bidragen under 2013.

Kommunstyrelsen ansvarar för 25,5 % av kommunens totala bidragsgivning gentemot föreningar. Under 2013 uppgick styrelsens utbetalade bidrag till 5 290 tkr, som fördelar sig enligt den sammanställning som redovisas i bilaga 3. Av de totala bidragen erhåller Folkets hus i Hallunda 3 221 tkr (60,1 %), enligt ett avtal som fastställts av kommunfullmäktige 2013-09-26. Vidare konteras sponsring på totalt 395 tkr som föreningsbidrag, även om det definitionsmässigt inte är ett bidrag. Speciellt kostnadslag för sponsring saknas i kontoplanen.

Kommunstyrelsen har under 2013 samfällt tagit ställning till huvuddelen av bidragsgivningen, dvs 4 056 tkr eller 76,7 %, genom särskilt beslut alternativt genom att tidigare fastställa olika typer av samverkansavtal. Den bidragsgivning som skett på tjänstemannanivå under 2013 uppgår till 1 234 tkr (23,3 %), och ges i stor utsträckning till föreningar som även erhåller bidrag främst från kultur- och fritidsnämnden, men även från socialnämnden. Ett exempel på detta är föreningen X-Cons som under 2013 erhållit bidrag på totalt 121 tkr¹⁰, från samtliga instanser i kommunen som betalar ut bidrag.

⁹ Den bidragsgivning som tidigare skedde inom vård- och omsorgsnämnden hanteras numera av kultur- och fritidsnämnden, varför den förstnämnda nämnden inte utgör granskningsobjekt.

¹⁰ Bidrag från kommunstyrelsen 26 tkr (enheten för trygghet och säkerhet 16 tkr och områdesgrupper 10 tkr), kultur- och fritidsnämnden 15 tkr samt socialnämnden 80 tkr.

Det förekommer även bidragsgivning från områdesgrupperna till föreningsråden, som i sin tur betalar ut bidrag till föreningar i området. Det finns även exempel på att det i vissa fall finns personunion mellan ordförande i föreningsråd och ordföranden i den förening som erhåller bidrag.

Socialnämnden ansvarar för 13,5 % av kommunens totala bidragsgivning gentemot föreningar. Under 2013 uppgick nämndens utbetalade bidrag och stöd på totalt till 2 816 tkr, enligt beslut i socialnämnden 2013-01-29 och 2013-02-26, samt nedanstående sammanställning.

Föreningsbidrag/stöd	Belopp tkr
Kvinno- och tjejjouren	700
<i>Svenska kyrkan/Botkyrka församling</i>	350
Länkarna	325
Brottsofferjouren	325
Verdandi	250
Hela människan	250
Röda korset	110
RSMH Respons/Rekyl	70
Varken hora eller kuvad	90
X-Cons	80
Övriga föreningar	266
Totalt	2 816

19 föreningar beviljades bidrag och för två föreningar avslogs ansökan. Sex av föreningarna erhöll 78,1 % av de totala bidragen under 2013.

Särskilt beslut togs i socialnämnden 2013-01-29 om bidrag till Svenska kyrkan Botkyrka församlings¹¹ gruppverksamhet för barn i asylprocessen och deras föräldrar. Gruppverksamheten bedrivs enligt ett särskilt program kallat Barn i väntan/Barn i start. Bidraget finansieras via erhållet statsbidrag för förebyggande verksamhet riktat till flyktingbarn. De reella föreningsbidragen uppgår i och med detta till 2 466 tkr.

Övrigt kontantstöd

Vidare förekommer andra former av kontantstöd i kommunen, t ex via Kreativa fonden¹² som både enskilda personer och organisationer kan söka medel ifrån. Detta övriga kontantstöd berörs inte närmare berörs i denna granskning.

Köp av extern verksamhet

Under 2013 har kommunen köpt extern verksamhet för totalt 956 748 tkr, varav 254 790 tkr från föreningar och stiftelser (26,6 %). Av bilaga 4 framgår hur verksamhetsköpen fördelar sig på berörda nämnder.

¹¹ Församlingar/trossamfund drivs som ideella föreningar.

¹² Under 2013 lanserade kommunen en pilotsatsning på Kreativa fonden. Totalt delades 300 tkr ut till tio kreativa projekt under 2013. Fonden är för närvarande föremål för en utvärdering som aktualiserats av kommunledningsförvaltningen.

Utifrån genomgången av kostnadsslagen kan konstateras att verksamhet främst köps från stiftelser och i mindre utsträckning från föreningar. Eftersom köp av verksamhet från föreningar kontra stiftelser inte särredovisas via olika kostnadsslag kan inga säkra kostnadsuppgifter tas fram, med en rimlig arbetsbelastning. Vid vår översiktliga genomgång av kostnadsslagen framkommer vidare omfattande felkontering inom granskade kostnadsslag¹³, främst när det gäller köp av utbildningsplatser från aktiebolag inom utbildningsnämndens ansvarsområde.

Vidare har socialnämndens tjänsteköp från ideella föreningar inte granskats, eftersom dessa klientrelaterade fakturor bokförs i ett försystem och integreras därifrån till ekonomisystemet. Detta bland annat för att sekretessbelagda personuppgifter inte ska finnas i kommunens offentliga verifikationsmaterial. Alla dessa transaktioner inom granskade kostnadsslag är märkta med transaktionstexten NSIFO och ett unikt identifikationsnummer 13xxxxxx. Våra intervjuer visar att köp av behandlingsplatser sker inom socialförvaltning, bl a från den ideella föreningen Länkarna.

Kostnadsslagsanalyserna visar dock att kommunen har köpt verksamhet från ideella föreningar under 2013 på minst 41 115 tkr, varav 23 186 tkr ligger inom kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde och avser främst köp av öppen fritidsverksamhet och grundbidrag till Cirkus Cirkör. Övriga nämnders köp från ideella föreningar avser olika typer av vårdplatser och utbildningsplatser.

Vi bedömer att kommunen har ett väl utvecklat föreningsstöd som omfattar både upplåtelseverksamhet och kontantstöd. Vidare köps en omfattande verksamhet från ideella föreningar, bland annat majoriteten av hela kommunens öppna fritidsverksamhet. Inom kostnadsslagen köp av verksamhet från föreningar och stiftelser finns dock omfattande felkonteringar, vilket gör att informationsvärdet av kostnadsslagsstatistiken är begränsad.

Vi rekommenderar att konteringen på kostnadsslagen för köp av verksamhet från föreningar och stiftelser samt bidragsgivning kvalitetssäkras. Detta för att kunna hämta tillförlitlig ekonomisk information från kostnadsslagsredovisningen.

4.4. Uppföljning av tidigare granskning

Kontrollmål: Statusen på lämnade rekommendationer vid tidigare granskning

Verifiering har skett via intervjuer och genomgång av lämnade rekommendationer och hur dessa har beaktats av de olika granskningsobjekten.

Kommentarer

I bilaga 1 redovisas nuläget kring de nio rekommendationer som lämnades vid förra granskningen.

¹³ Totalt har vi identifierat att köp av verksamhet från aktiebolag på minst 68 198 tkr har felaktigt konterats på kostnadsslaget (26,7 %). Huvuddelen av detta belopp (67 273 tkr) ligger inom utbildningsnämndens ansvarsområde och inga rättelser finns på denna nämnds ansvarskoder inom kostnadsslaget.

Vi bedömer att de rekommendationer som lämnades i tidigare granskning, och som fortfarande är aktuella, i huvudsak har beaktats på ett tillfredsställande sätt av kommunstyrelsen och berörda nämnder.

2014-11-19

Jan Nilsson
Projektledare/uppdragsansvarig

Bil 1: Tidigare granskning av föreningsstöd och nuläget

Nedan redovisas lämnad sammanfattande bedömning och rekommendationer i tidigare revisionsrapport kring föreningsstöd inkl nuläget.

Sammanfattande bedömning

Efter genomförd granskning bedömer vi att den organisationsform som valts för det samlade föreningsstödet i huvudsak är ändamålsenlig. Ansvar för föreningsstödet följer i stort respektive nämnds samlade ansvarsområde, vilket även detta i stort får anses vara en ändamålsenlig konstruktion. Kommunen har under en tidigare period haft modellen med att samla även socialnämndens föreningsstöd under kultur- och fritidsnämnden, men valt att gått tillbaka till nuvarande ordning. I samband med införandet av ett nytt bidragssystem diskuteras att eventuellt flytta handläggningen av vård- och omsorgsnämndens bidragsgivning till föreningar med verksamhet för äldre till kultur- och fritidsnämnden, som redan i dagsläget har en viss generell bidragsgivning till pensionärsföreningar samt har resurser för att utveckla denna form av bidragsgivning.

I modellen där föreningsstödet ansvarsmässigt ligger under flera nämnder anser vi att det är nödvändigt med en samverkan mellan de olika förvaltningarnas bidragshandläggare. I hittillsvarande system där *”där den ena handen inte vet vad den andra gör”* har samma förening kunnat söka och erhålla bidrag från olika nämnder och förvaltningar, utan att någon i kommunen har haft helhetsbilden kring den samlade bidragsgivningen. Vi anser att detta historiskt har inneburit att vissa föreningar har överkompenserats på bekostnad av andra föreningar, vilket inte är i enlighet med den likställighetsprincip som kommer till uttryck i kommunallagen.

Vi bedömer att ansvarsfördelningen kring bidragsgivningen till föreningar inte i alla delar är tydlig inom kommunen. Ansvarsfördelningen framgår av respektive reglemente för kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden, men inte av vård- och omsorgsnämndens reglemente. Denna nämnd handhar dock en begränsad del av kommunens totala föreningsstöd och som tidigare nämnts förs diskussioner om denna bidragsgivnings organisatoriska hemvist.

Vidare har kommunstyrelsen tidigare ägnat sig åt viss bidragsgivning till föreningar med social verksamhet, trots att detta ansvar har lagts på socialnämnden via av kommunfullmäktige fastställt nämndreglemente. Detta har dock ändrats fr o m år 2010.

Utifrån formulerade kontrollmål och genomförd verifiering gör vi bedömningen att den interna kontrollen kring föreningsbidrag i huvudsak är tillräcklig inom kultur- och fritidsnämnden, men inte tillräcklig inom socialnämnden samt vård- och omsorgsnämnden. Inom samtliga facknämnder har dock olika förbättringsområden identifierats.

Tidigare lämnade rekommendationer och nuläge

1. Tillskapa ett nätverk för de olika förvaltningarnas bidragshandläggare som gemensamt går igenom och bedömer den samlade årliga bidragsgivningen. Detta innebär även att de olika regelverken för föreningsbidrag behöver samordnas med gemensamma ansökningsperioder, blanketter och krav på vilket material som ska lämnas in.

Nuläge

Efter tidigare granskning har bidragsgivningen koncentrerats till kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden. Vård- och omsorgsnämndens tidigare bidragsgivning har avvecklats och ingår numera i kultur- och fritidsnämnden bidragsgivning till pensionärsföreningar o dyl, medan kommunstyrelsens bidragsgivning till brottsoffer- och kvinnojourverksamhet har flyttats över till socialnämnden. I och med detta bedöms frågan om att tillskapa ett nätverk för bidragshandläggare inte längre aktuell på samma sätt som tidigare.

2. Se över berörda nämnders reglementen kring föreningsstödet inför ny mandatperiod och det förslag till nytt bidragssystem för föreningslivet, som vid granskningstillfället var ute på remiss till samtliga registrerade föreningar i kommunen.

Nuläge

Nämndernas reglementen har setts över inför innevarande mandatperiod och ansvaret för föreningsstödet framgår numera tydligt av både kultur- och fritidsnämndens reglemente samt socialnämndens reglemente. Nya bidragsregler har även politiskt fastställts.

3. Säkerställ att faktisk beslutsordning kring föreningsbidrag inom vård- och omsorgsnämnden överensstämmer med gällande delegationsordning alternativt omarbete delegationsordningen.

Nuläge

Detta är inte längre aktuellt eftersom vård- och omsorgsnämndens bidragsgivning har avvecklats och ingår numera i kultur- och fritidsnämnden bidragsgivning till pensionärsföreningar o dyl.

4. Tillse att vid en eventuellt fortsatt bidragsgivning till föreningen Hela Människan uppmärksamma jävsfrågorna, intern kontroll samt det faktum att socialnämnden även köper upphandlade tjänster (öppen caféverksamhet) och direktupphandlar andra typer av tjänster från föreningen (barn-, tonårs- och föräldraprogram).

Nuläge

Jävsfrågorna beaktas numera och socialnämnden har gjort en helhetsbedömning av det totala stödet till denna förening, vilket innebär att köp av verksamhet har minskat över tid.

5. Utred för- och nackdelar med att införa modellen med nolltaxa för föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet i kommunen. Detta sker lämpligen vid nästa planerade genomgång och revidering av taxor och regelverk kring detta.

Nuläge

För- och nackdelarna kring införandet av modellen med nolltaxa har diskuterats i samband med utarbetande av nytt bidragsreglemente och taxebeslut. Ställningstagandet har hittills varit att inte införa nolltaxa i kommunen.

6. Utveckla informationen på webbplatsen kring kommunens samlade föreningsstöd, t ex via tillskapandet av en föreningsportal.

Nuläge

Kultur- och fritidsförvaltningen har utvecklat en typ av föreningsportal på webbplatsen där föreningarna digitalt kan boka lokaler, söka föreningsbidrag m m. Detta sker via ett IT-systemet Interbook. Ansökningar från föreningar inom socialtjänstens område hanteras i dagsläget fortfarande till viss del manuellt, men möjlighet finns till digital ansökan och detta uppmuntras.

7. Utarbeta och politiskt fastställ riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämndens ansvarsområde samt utveckla vård- och omsorgsnämndens befintliga riktlinjer för föreningsbidrag, samt tillse att de harmoniserar med de krav som ställs i förslaget till nytt bidragssystem som utarbetats av kultur- och fritidsnämnden.

Nuläge

Socialnämnden antog 2012-05-22 riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område och dessa harmoniserar i tillämpliga delar med bidragsreglementet. Det som gäller vård- och omsorgsnämndens bidragsregler är inte längre aktuellt (rekommendation 1 och 3).

8. Dokumentera handlägningsrutinerna kring föreningsbidrag inom kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden samt vård- och omsorgsnämnden.

Nuläge

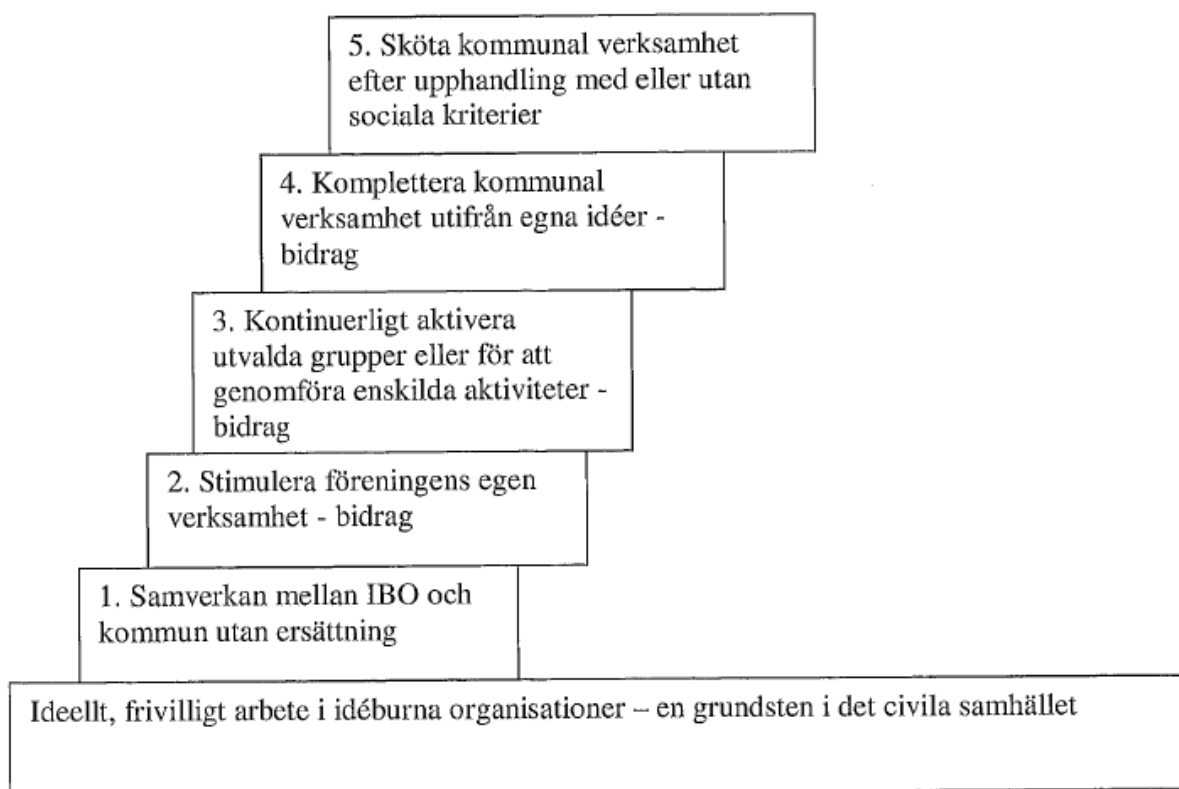
Viss övergripande dokumentation av handlägningsrutinerna finns i dagsläget, t ex i riktlinjer för bidragsgivning men bedöms fortfarande vara ett utvecklingsområde.

9. Uppdatera samtliga regelverk kring att bidragsberättigade föreningar ska ha både ett organisationsnummer, som erhålls efter anmälan till Skattemyndigheten, samt plusgiro eller bankgirokonto i föreningens namn.

Nuläge

Bidragsreglementet har uppdaterats enligt rekommendationen, men inte riktlinjer för bidrag till föreningar inom socialtjänstens område. Kraven framgår dock indirekt via ansökningsblanketten, men kan förtydligas.

Bil 2: De olika samverkansformerna i form av en trappa

Notering

Figuren är hämtad från handboken Samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer, daterad 2010-10-08.

Bil 3: Specifikation över kommunstyrelsens föreningsstöd 2013

Föreningsstöd inom kommunstyrelsen (KS)	Belopp i tkr	Kommentarer
Folkets hus i Hallunda	3 221	Enligt avtal fastställt av kommunfullmäktige (KF) 2013-09-26 § 110.
Tullinge-Tumba finska förening	100	Enligt beslut i KS 2013-05-06 § 112. Bidraget finansieras via erhållet statsbidrag för finska förvaltningsområdet.
Sponsringavtal	395	Enligt tidigare av kommunstyrelsen beslutade sponsringavtal med föreningar.
Hela människan	343	Principbeslut i KS 2009-04-06 om årligt bidrag till föreningen på 300 tkr. Vidare har medfinansiering av ett projekt (Tillväxtverket) beviljats på 86 tkr, varav hälften har utbetalts via vardera kommunstyrelsen samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden (det senare har ej konterats som bidrag). Socialnämnden har under senare år även betalt ett årligt bidrag till föreningen på 250 tkr. Totalt har kommunen betalt ut 670 tkr till föreningen under 2013, via leverantörsrekontran.
Antidiskrimineringsbyrån	300	Beslut i KS 2013-06-10 § 141.
Alby Folkhögskola	60	Enligt samarbetsavtal från 2010, som vi inte kan se har formellt beslutats av KS.
Föreningen Sörmlandsleden	40	Beslut i KS 2013-06-10 § 134 (i samband med beslut kring delårsrapport).
Föreningsbidrag Hållbarhetsvecka	90	Beslut på tjänstemannanivå. En återrapportering från Hållbarhetsvecka 2012, där det framgår att föreningsbidrag förekommer men inga belopp redovisas (KS 2013-01-07).
Föreningsbidrag från enheten för trygghet och säkerhet	110	Beslut på tjänstemannanivå. Delvis finansierat via statsbidrag kring krishantering.
Föreningsbidrag från områdesgrupperna	631	Beslut på tjänstemannanivå.
Total	5 290	

Bil 4: Köp av verksamhet från föreningar och stiftelser 2013

Nämnd	Belopp i tkr	Kommentarer
Kultur- och fritidsnämnden	19 929 ¹⁴	Avser främst köp av majoriteten av kommunens öppna fritidsverksamhet
Kommunstyrelsen	1 010	Köp av verksamhet från Stiftelsen Fryshuset
Socialnämnden	11 345	Avser enligt uppgift främst köp av vårdplatser
Vård- och omsorgsnämnden	26 006	Avser främst köp av vårdplatser
Utbildningsnämnden	193 447	Avser främst köp av utbildningsplatser (omfattande felkontering på kostnadsslaget när det gäller köp från aktiebolag)
Arbetsmarknads/utbildningsnämnden	2 971	Avser köp av verksamhet inom daglig verksamhet m m
Samhällsbyggnadsnämnden	82	Köp av verksamhet från aktiebolag – felkonterat på kostnadsslaget
Totalt	254 790	

¹⁴ I detta belopp ingår inte årligt grundbidrag till Cirkus Cirkör på 3 257 tkr, som felaktigt konterats som köp av huvudverksamhet från övriga företag. Grunden för detta bidrag är ett avtal med den ideella föreningen som beslutades av kommunfullmäktige 2012-05-31.